

Kohti seuraavaa sataa

Suomen keskeiset
kysymykset 2020-luvulla

8.12.2017

POSTERINÄYTTELYN
TULOKSIA

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Keskeiset kysymykset – TOP 10

- **Miten irtikytketään hyvinvointi luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja miten maksimoidaan kestävä kiertotalous?**
- **Miten eriarvoistumista ehkäistään digitalisoituvilla markkinoilla koko Suomessa?**
- **Mikä on se kestävä arvopohja, jolle yhteiskunta rakennetaan ja miten nämä arvot näkyvät Suomen kansainvälisessä vuorovaikutuksessa?**
- **Miten opetamme osallistumis- ja vuorovaikutustaidot kaikille yhteiskunnan jäsenille kiihtyvässä muutoksessa?**
- **Miten tuomme ymmärryksen ja osaamisen kaikkien ulottuville läpi elämän?**
- **Millaisia ovat tulevaisuuden yhteisöt, joissa ihmiset toimivat ja vaikuttavat?**
- **Miten valjastamme uudet teknologiat kestävä kehityksen tarpeisiin?**
- **Miten teknologia, yhteiskunta, talous ja ihminen saadaan saman pöydän ääreen ratkomaan yhteisiä haasteita ja tarttumaan mahdollisuuksiin?**
- **Miten yksilön osallisuus ja merkityksellisyys turvataan?**
- **Miten kasvatetaan yksilön resilienssiä ja miten (päätoksenteossa ym.) hyödynnetään tieto ihmisen psyyken kehityksestä?**

100

KUTSU

KOHTI
SEURAAVAA
SATAA

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

**Eniten ääniä saaneet kysymykset
on lihavoitu.**

Kestävä kehitys

- Miten toteutetaan kestävän kehityksen mukainen budjetti ja kansantalouksien tilinpito?
- **Miten irtikytetään hyvinvointi luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja miten maksimoidaan kestävä kiertotalous?**
- Miten otetaan lapset ja nuoret mukaan päätöksentekoon?
- Miten Suomi edistää kestävä kehitystä globaalisti ja kehittää sääntelyä?
- Miten edistetään kestävän kehityksen mukaista disruptiota?

#mitenvalittajistaratkaisijoiksi

100

KUTSU

KOHTI
SEURAAVAA
SATAA

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

Kaupungit, alueet ja ympäristö

- **Miten mahdollistetaan hyvä elämä koko Suomessa?**
- Miten Suomi asemoituu ja hyödyntää sijaintiaan uudistuvassa geotaloudessa (esim. HEL-TAL, Jäämeren rata)?
- Mikä rooli on julkishallinnolla vs. yritysmaailma ja 3. ja 4. sektori disruption mahdollistajana?
- Voiko eri alueilla käyttää eri politiikan välineitä/lainsäädäntöä ilman eriarvoistamista?
- **Miten eriarvoistumista ehkäistään digitalisoituvilla markkinoilla?**
- Miten ennaltaehkäistään ja varaudutaan ympäristönmuutoksen uhkiin?

100
KUTSU
KOHTI
SEURAAVAA
SATAA

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

Väestö ja vakaa yhteiskunta

- Miten yksinkertaistetaan sitä, että kaikkien potentiaali osallistua yhteiskuntaan saadaan joustavammin käyttöön ja ketkä ovat kaikki?
- **Mikä on se kestävä arvopohja, mille yhteiskunta rakennetaan ja miten arvot näkyvät Suomen kansainvälisessä vuorovaikutuksessa?**

100 KOHTI SEURAAVAA SATAA

KUTSU

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

Demokratia ja osallisuus

- Miten ihmisten moninaiset vaikuttamisen muodot (puoluepolitiikka, järjestö- ja vapaaehtoistoiminta, somevaikuttaminen) valjastetaan entistä vuorovaikutteisemmin yhteiskunnan kehittämiseen?
- **Miten opetamme osallistumis- ja vuorovaikutustaidot kaikille yhteiskunnan jäsenille kiihtyvässä muutoksessa (elinikäinen oppiminen)?**
- Miten kehittämme päätöksenteon rakenteita niin, että kaikilla on mahdollisuus osallistua (myös vaalien välillä)?
- Miten varmistetaan ettei kuplautuminen, jakolinjojen syntyminen, pelko ja vihapuhe muodostu esteeksi osallistumiselle ja osallisuudelle?
- Mitä on 2020-luvun aktiivinen, vastuullinen ja onnellinen kansalaisuus ja miten me tuemme sitä?
- Miten hyödynnetään teknologiaa vapauttamaan ihmiselle aikaa kohtaamiselle ja vuorovaikutukselle?
- Miten tekoäly ja robotisaatio voivat olla osa mielekästä osallisuutta?

Osaaminen ja koulutus

- Miten varmistamme, että osaamisella ja tutkitulla tiedolla on merkitys tulevaisuudessa? Osallisuus=työ=hyvä elämä
- Miten luomme jaetun ymmärryksen siitä, että koulutus kannattaa? Mahdollisuuksien horisontin avaaminen
- **Mikä tuo ja miten tuomme ymmärryksen ja osaamisen kaikkien ulottuville läpi elämän?**
- Miten varmistamme myönteisen kehittymisen kehän (motivaatio, innostus)?
- Miten tämän kaiken pitäisi vaikuttaa/muuttaa koulutus-/kasvatusvastuussa olevien (opettajat, kasvattajat, oppilaitokset jne.) toimintaan?

Tulevaisuuden yllätykset ja heikot signaalit

- **Millaisia ovat tulevaisuuden yhteisöt, joissa ihmiset toimivat ja vaikuttavat?**
- Miten päästään 2 celsiusen uralle? Miten Suomi edelläkävijän rooliin?
- Miten edetä tutkintopohjaisessa koulutusjärjestelmässä elinikäisen oppimisen mahdollistavaan yhteiskuntaan?
- Miten tunnistetaan ja vaalitaan pohjoismaisen yhteiskuntamallin vahvuuksia?
- Heikot signaalit: miten järjestelmä toimimaan käytännössä: tunnista, tulkitse, toimi?
- Miten tunnistaa ja ratkaista tekoälyyn liittyvät eettiset kysymykset?
- **Miten vahvistetaan empatiaa, eettisyyttä ja myötäelämisen kykyä?**

Teknologia, talous ja työ

- Miten uudistamme toimintaympäristömme kannustamaan yrittäjyyteen ja työn tekemiseen?
- Miten tehdään osaamisloikka uudelle vuosikymmenelle?
- Miten otamme teknologiasta ja työn murroksesta kaikki hyvä irti?
- Miten teemme yhteiskunnasta mahdollisuuksien ja luottamuksen rakentajan myös tulevaisuudessa?
- **Miten valjastamme uudet teknologiat kestäväen kehityksen tarpeisiin?**

100

KUTSU

KOHTI
SEURAAVAA
SATAA

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

Globaali politiikka ja turvallisuus

- Minkälainen on uusi globaalin hallinnan alusta (joka vastaa disruptioniin ja tuottaa sitä)?
 - Miten ihmiskuntana kasvaminen saadaan globaalipolitiikan tärkeimmäksi tavoitteeksi (yksilön rooli)?
 - Miten päästään kontrollista mahdollistamisen ja tukemisen moodiin kaikilla tasoilla?
 - Miten tieto turvataan?
 - **Miten teknologia, yhteiskunta, talous ja ihminen saadaan saman pöydän ääreen ratkomaan yhteisiä haasteita ja tarttumaan mahdollisuuksiin?**
- * Mikä on nykyjärjestelmän tuhoava disruptio?

100

KUTSU

KOHTI
SEURAAVAA
SATAA

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

Hyvinvoiva ihminen

- Mitkä hyvinvoinnin peruspilarit ovat jatkossa keskeisimmät muutoksessa pärjäämisessä?
- Tunnistammeko nopeimmin vahvistuvat syrjäytymistä ja eriarvoisuutta aiheuttavat mekanismit?
- Millä edellytyksillä kansalaisyhteiskunta voi jatkossa tuottaa yhteistä hyvinvointia?
- **Miten yksilön osallisuus ja merkityksellisyys turvataan?**
- Syntyvyys laskee. Tarvitaanko Suomeen lisää ihmisiä?

100 KUTSU KOHTI SEURAAVAA SATAA

Suomen
keskeiset
kysymykset
2020-luvulla

Lapset ja nuoret

- Haluaako Suomi tulevaisuudessa panostaa lapsiin ja nuoriin?
- Miten saamme vahvistettua jokaisen lapsen ja nuoren uskon tulevaisuuteen?
- Mikä on 2020-luvun positiivinen yhteiskunnallinen disruptio, jolla investoidaan jokaisen lapsen ja nuoren oman täyden potentiaalin saavuttamiseksi? Uskallammeko tehdä sen?
- Miten rakennamme uuden työelämän ekosysteemin*, jossa moninaisuus tuo lisäarvoa ja on voimavara sekä työntekijälle että yhteiskunnalle?
- **Miten kasvatetaan resilienssiä ja miten hyödynnetään tieto ihmisen psyyken kehityksestä?**

*perheet, yksilöt, työntekijät,

palkanmaksajat, osaamisen ja

hyvinvoinnin toimijat..